

Salaks AS
Att:
Lavangnesveien 793
9350 SJØVEGAN

Salaks AS - Tilsagn om utviklingstillatelser

1. Innledning

Fiskeridirektoratet viser til søknad fra Salaks AS (heretter «Salaks» eller «søker»), datert 12. juli 2017. Vi viser også til Nærings- og fiskeridepartementets vedtak i klagesak 8. november 2019.¹ Vi viser ellers til øvrige dokumenter i saken.

Fiskeridirektoratets vedtak følger nedenfor i punkt 2. Videre følger en beskrivelse av saksforløp og gjennomgang av søknaden i punkt 3 og punkt 4. I punkt 5 blir regelverket som danner grunnlaget for vurderingen gjennomgått. Fiskeridirektoratets vurdering av søknaden følger i punkt 6. Herunder fremgår målkriterier for prosjektet og plan for kunnskapsdeling i punkt 6.8 og 6.9. I punkt 7 redegjøres for hensyn knyttet til miljø. Punkt 8 og punkt 9 omhandler henholdsvis oppfølging av prosjektet og klageadgangen på vedtaket.

2. Fiskeridirektoratets vedtak

Med hjemmel i laksetildelingsforskriften §§ 22, 23, 23b og 28b gir Fiskeridirektoratet Salaks AS tilsagn om seks tillatelser à 780 tonn maksimalt tillatt biomasse. Tillatelsene gis med en varighet på 10 år fra lokalitet er klarert og tillatelsesdokument er utstedt.

Vedtaket er fattet med følgende vilkår:

- Det er en forutsetning for å ta tilsagnet i bruk at lokalitet er klarert og tillatelsesdokument er utstedt.

¹ Salaks AS – Svar på klage på vedtak om tilsagn om utviklingstillatelser til konseptet FjordMAX, Nærings- og fiskeridepartementet, 8. november 2019.

- Utviklingstillatelsene skal drives i henhold til søknad og det som er beskrevet i vedtaket her. Tillatelsene kan kun benyttes i FjordMAX-konseptet. Dette gjelder frem til eventuell konvertering, jf. laksetildelingsforskriften § 23c.
- Biomasse fra utviklingstillatelser kan ikke benyttes på lokaliteter som ikke er klarert for utviklingstillatelser. Utviklingstillatelser er tillatelser som er tildelt til særlig formål, og kan ikke inngå i en selskapsbiomasse med ordinære, kommersielle matfiskstillatelser, eller i konsernbiomasse, jf. akvakulturdriftsforskriften §§ 47 flg.

Salaks er selv ansvarlig for å innhente de nødvendige offentlige tillatelser før tilsagnet tas i bruk. Fiskeridirektoratet tar ikke stilling til hvorvidt det er nødvendig å søke om tillatelse fra andre eller flere sektormyndigheter enn myndighetene som normalt behandler søknader om tillatelse til akvakultur.

3. Saksforløp

Salaks søkte 12. juli 2017 om ni utviklingstillatelser til gjennomføring av sitt FjordMAX-prosjekt.

Fiskeridirektoratet avsto søknaden i vedtak 12. oktober 2018. Begrunnelsen for avslaget var at direktoratet vurderte at konseptet ikke oppfylte kravet om «*betydelig innovasjon*», jf. laksetildelingsforskriften § 23b. Direktoratet la til grunn at prosjektet kun i begrenset grad kunne bidra til å løse utfordringene knyttet til miljø og areal som akvakulturnæringen står overfor. Etter direktoratets syn var det derfor vanskelig å legge til grunn at konseptet FjordMAX skilte seg fra eksisterende teknologi på en sånn måte at konseptet bidrar til å oppfylle formålet med utviklingstillatelser på en vesentlig bedre måte. Fiskeridirektoratet gav uttrykk for å ha vært i tvil, men konkluderte på bakgrunn av en høy terskel med at det omsøkte konseptet ikke oppfylte kravet til «*betydelig innovasjon*».

Salaks påklaget vedtaket i brev 2. november 2018. I forbindelse med klagen ble det blant annet sendt inn ny informasjon som dokumenterte valg av strømhastighet og gjorde en kvantitativ sammenligning av FjordMAX' rømmingsikkerhet sett opp mot konvensjonell teknologi.

I behandlingen av klagen kom Fiskeridirektoratet fram til at Salaks gjennom klagen hadde vist at prosjektet er aktuelt for flere lokaliteter enn det direktoratet la til grunn i avslagsvedtaket. Videre hadde klager demonstrert at konseptet kan innebære et bidrag til å løse næringens utfordringer med rømming og utslipp. På denne bakgrunn kom Fiskeridirektoratet fram til at vilkåret om «*betydelig innovasjon*» var oppfylt. Fiskeridirektoratet la etter dette til grunn at det omsøkte konseptet ut fra foreliggende opplysninger falt innenfor ordningen med utviklingstillatelser. Fiskeridirektoratet valgte derfor å omgjøre avslaget.

Selv om det ikke ble fattet vedtak om tilsagn for noen del av søknaden, fant Fiskeridirektoratet likevel grunn til å vurdere behovet for det omsøkte antallet tillatelser, jf. laksetildelingsforskriften § 28b. Fiskeridirektoratet avsto etter dette søknaden hva gjaldt 3510 tonn biomasse (4,5 tillatelser). Det fremgikk av vedtaket at Fiskeridirektoratet ville gå videre med behandling av søknaden oppad begrenset til 3510 tonn MTB (4,5 tillatelser).

Salaks påklaget vedtaket om delvis avslag 24. januar 2019.

I Nærings- og fiskeridepartementets vedtak 8. november 2019 ble Salaks sin klage tatt delvis til følge. Det ble av departementet gitt tilsagn om 4 680 tonn biomasse (6 tillatelser) til prosjektet FjordMAX. Saken ble sendt tilbake til Fiskeridirektoratet for videre behandling.

4. Konseptet

FjordMAX beskrives som en fast forankret oppdrettsplattform med bærende stålkonstruksjon og rom for tre produksjonsenheter. Hver produksjonsenhet skal bestå av en not, luseskjørt og rømmingsnett med integrert oppsamlingsenhet for slam. Vannpumpe- og oksygeneringssystemer skal sørge for å optimalisere produksjonen.

4.1 Hovedkonstruksjon

Stålkonstruksjonen skal ha en form lignende en likesidet trekant med avrundede hjørner. Ved normal operasjon vil det være ca. 4 m fribord opp til hoveddekket. Produksjonsnoten skal være fastspent i åpninger i stålkonstruksjonen der noten festes i eget nothåndteringsarrangement. Den bærende konstruksjonen skal bestå av platestrukturer med innvendige skott og intern struktur for avstivning. Stabilitet og flyteevne skal sikres gjennom ballasttanker og vanntette seksjoner. Det skal i stålkonstruksjonen være innvendig tilkomst til tanker og rom med utstyr. Vanntette dører skal ved behov skille seksjonene i henhold til stabilitetsberegninger. Stabilitet og strukturell kapasitet er i tidlig fase beregnet og dokumentert i søknad.

4.2 Forankring

FjordMAX skal forankres med liner fra hvert av de tre hjørnene. Oppsett og dimensjoner for forankring skal være i henhold til gjeldende regelverk. Forankringssystemet som er beskrevet i søknaden har en kapasitet på 100 tonn per line og er dimensjonert for å ligge på lokalitet Storvika III i Salangen. Type anker er ikke bestemt.

4.3 Notsystem

Notsystemet skal bestå av en produksjonsnot omkranset av et rømmingsnett. Både produksjonsnoten og rømmingsnettet skal ha en bunn som er delt i fire trakter for å minimere total dybde og effektivt samle opp dødfisk og slam. Rømmingsnettet med slamopsamling skal tilpasses til å ligge utenfor og nedenfor produksjonsnoten, uten interaksjon med produksjonsnoten.

Dødfisk skal samles opp i traktene på produksjonsnoten. Hver trakt skal være utrustet med integrert dødfiskopsamling (gassløfte- eller trykk/vakuum-system). Systemet

fungerer ved at dødfisk faller til bunnen av noten hvor den blir sugd opp av pumpen, gjennom dødfiskslange skjermet fra annen fisk i anlegget, videre til silkasse for videre prosessering til ensilering.

Rømmingsnettets skal omkranse produksjonsnoten og hindre rømming ved skade på produksjonsnoten. Eventuell fisk som kommer ut av produksjonsnoten skal fanges opp ved hjelp av egne garn. Området mellom rømmingsnett og produksjonsnot skal overvåkes med kamera. Rømmingsnettets har en bunnring som forbinder sideveggene og slambunnen. Avstanden mellom noten og rømmingsnettets skal være ca. 3,5 m ved vannlinjen. En ytre og en indre bunnring samt nedlodding i spissen skal sørge for at rømmingsnettets og noten holder seg utspilt. Simuleringer av nedloddingen og utspilingsystemet er utført på tidlig stadium for å underbygge konseptdesign og gi innsikt til videre utvikling av systemet.

Oppsamling av slam

Slamoppsamlingsystemet skal bestå av en tett duk utformet som fire trakter i bunn av rømmingsnettets, hvor hver trakt skal ha en slamfelle i bunnen. Videre består systemet av slanger og rør, pumper, filtersystem og lagertanker med distribusjonssystem til fartøy. Slambunnen er av et tett dukmateriale og ca. 21 m dyp. Ifølge søknaden vil slammet falle ned i bunnen av rømmingsnettets, skli langs duken og samles nederst i trakten hvor det konsentreres i senter og faller inn i en slamfelle. Vinklene på traktene er optimalisert for å oppnå tilstrekkelig fall. Slammet pumpes fra slamfellen, gjennom slanger integrert i lommer i duken og videre opp til plattformen. Slangene går utenfor rømmingsnettets til et oppsamlingspunkt på plattformen. Slammet skal deretter filtreres for å øke tørrstoffprosenten og lagres på tanker på plattformen. Systemet skal være automatisert.

Effekt av oppsamlingssystemet er simulert for lokalitet Storvika III av SINTEF Ocean. Simuleringene viser at over 90 % av fôrspill og faeces kan samles opp med systemet. Strømhastighet med 0,08 m/s er benyttet i simuleringene. Planlagt lagerkapasitet på plattformen er 1000 m³, og det er planlagt tømming ca. hver annen uke.

Luseskjørt

Luseskjørtet skal monteres på den bærende konstruksjonen og henge mellom produksjonsnoten og rømmingsnettets. Skjørtet skal være 10 m dypt og av permeabelt materiale. Ifølge søker skal den bærende konstruksjonen beskytte luseskjørtet mot ytre påvirkning i form av bølger, vind, ising og drivgods. Luseskjørtet skal kunne heves og senkes ved hjelp av elektriske vinsjer.

4.4 Vannpumpe- og oksygeneringssystem

Ifølge søker vil det være behov for vanntilførsel og oksygenering i produksjonsenhetene, da konseptet også kan plasseres på lokaliteter med lave strømhastigheter. Videre vil design av konstruksjonen føre til mindre naturlig vannutskifting enn i konvensjonelle åpne merder. Tilførsel av friskt vann skal utføres med et integrert system på anlegget. Vannet skal pumpes opp fra hver av sidene på konstruksjonen fra ca. 25 m dyp. Siden med best vannkvalitet (temperatur og tetthet) velges og skal kunne tilføres hvilken som helst av produksjonsenhetene. Inntaksrør skal ha filter for lakselus. Oksygenivået i

produksjonsenhetene skal overvåkes ved oksygensensorer og oksygentilførselen skal styres automatisk basert på dette. Ved behov kan vannet strømmettes for å oppnå utskifting av vann i de øverste vannlagene.

Ifølge søker skal dette systemet ta utgangspunkt i kjent teknologi, men utvikles og integreres til anleggets utforming.

4.5 Driftsoperasjoner

Trenging av fisken skal utføres med tradisjonell orkastnot i tillegg til å heve den indre bunnringen på produksjonsnoten. Bunnringen skal heves ved hjelp av et integrert vinsjesystem. Vinsjene skal styres uavhengig av hverandre slik at den ene siden av noten kan heves uavhengig av den andre og fisken blir trengt mot uttaket. Når bunnringen er hevet til overflaten skal tradisjonell kuleline benyttes på en trakt av gangen. Ved bruk av orkastnot vil personell kunne stå på fagverkskonstruksjonen over produksjonsenhetene. Produksjonsnoten skal kunne håndteres separat og uavhengig fra rømmingsnoten.

Fôringssystemet vil enten være et tradisjonelt system med tørr trykkluft eller våtfôring. Fôret skal spres via fem spredere installert i fagverkstrukturen over produksjonsenhetene. Ifølge søker skal fôringssystemet optimaliseres for å redusere fôrfaktoren og derav også fôrspill fra anlegget.

Søker legger opp til at alle driftsoperasjoner skal foregå fra plattformen for å unngå bruk av eksterne arbeidsbåter. ROV skal benyttes til vedlikehold og inspeksjon.

4.6 Kontrolltårn, utstyr og overvåkningssystemer

Oppdrettsplattformen skal ha kontrolltårn med bofasiliteter, kraner, nokker og vinsjer for drift, fôringssystemer, kaianløp for brønn- og fôrbåt, dekksplass for lagring av containere, fôrsiloer og en sone for slam og ensilasje av dødfisk.

Kontrollsystemene på FjordMAX skal kunne opereres fra anleggets kontrolltårn eller fjernstyres fra et sentralt kontrollrom på land. System for fôring, slam, dødfisk og ensilasje, samt tilførsel av vann, belysning, kamera, persontrafikk og fartøyer i nærheten skal kunne overvåkes fra kontrollrommet.

4.7 Lokalitet

Konseptet er tiltenkt fjordbasert oppdrett.

Salaks oppgir følgende designkriterier:

Maksimal bølgehøyde:	4 m
Signifikant bølgebøye:	2,2 m
Strømhastighet:	1 m/s

4.8 Dimensjoner og egenskaper

Bærende konstruksjon:

Største lengde, bredde:	165 m, 153 m
Høyde, dybde:	6 m, 2 m (dypgang)
Deplasement:	Ca. 16 000 t
Overflateareal:	18 000 m ²

Hovedegenskaper produksjonskonsept:

Antall enheter:	3
Diameter:	64 m (produksjonsnot)
Omkrets:	200 m (produksjonsnot)
Dybde:	Ca. 40m inkl. dødfiskoppsamler (produksjonsnot)
Kapasitet (totalt for tre enheter):	7020 tonn MTB
Fisketetthet:	25 kg/m ³
Volum per merd:	95 000 m ³
Antall fisk pr. merd:	Ca. 500 000

5. Regelverk

Bestemmelser om utviklingstillatelser og hjemmel for tildeling finnes i forskrift om tillatelse til akvakultur med laks, ørret og regnbueørret (laksetildelingsforskriften) kapittel 5. Fiskeridirektoratet viser spesielt til følgende utdrag:

§ 22.Særlige formål

(...)

Akvakultur av matfisk til utvikling skal bidra til å utvikle teknologi som kommer akvakulturnæringen til gode.

(...)

§ 23.Generelle vilkår for tildeling og fornyelse

Fiskeridirektoratet kan gi tillatelse til og fornyelse av tillatelse til akvakultur av matfisk til særlige formål etter en faglig vurdering. Varighet av tillatelse til særlige formål fastsettes etter en konkret behovsvurdering. (...) Utviklingstillatelse gis for inntil 15 år.

For tidsbegrensede tillatelser skal søknad om forlengelse være Fiskeridirektoratets regionkontor i hende minimum ett år før tillatelsen går ut (...).

§ 23b.Særskilte tildelingsvilkår for tillatelse til utvikling

Søker kan få tildelt tillatelse til akvakultur av matfisk til prosjekter som kan bidra til å utvikle teknologi og som innebærer betydelig innovasjon og betydelige investeringer. Formålet er å legge til rette for at ny kunnskap, eksisterende kunnskap fra forskning eller praktisk erfaring kan brukes til å utvikle teknologi som kan bidra til å løse en eller flere av miljø- og arealutfordringene som akvakulturnæringen står overfor, blant annet ved konstruksjon av prototyper og testanlegg, industriell design, utstyrsinstallasjon og fullskala prøveproduksjon.

Utviklingsarbeidet skal skille seg vesentlig fra tidligere kunnskap og teknologi på akvakulturområdet som er i alminnelig kommersiell bruk og kan ikke bare være en naturlig videreføring av det som er benyttet tidligere.

Søker skal dokumentere hvordan virksomheten vil ivareta den faglige kompetansen som er nødvendig for å oppfylle formålene i § 1 og § 22, herunder kompetansekrav gitt i forskrift 17. juni 2008 nr. 822 om drift av akvakultur § 6. Prosjektet må inneha relevant faglig kompetanse for å gjennomføre prosjektet.

Utviklingsprosjektet skal dokumenteres på en metodisk forsvarlig måte. Kunnskapen skal deles slik at den kommer hele næringen til gode.

Ved tildeling av tillatelse skal det fastsettes, etter dialog med søker, hvordan innehaver av tillatelsen skal rapportere til Fiskeridirektoratet om fremdriften i utviklingsprosjektet. Det skal fastsettes målkriterier for når prosjektet anses gjennomført.

Det skal fastsettes en varighet for tillatelsen. Ved vurdering av varighet av tillatelsen, skal tidsperspektivet for utviklingsaktiviteten tillegges vekt.

(...)

§ 28b. Maksimal tillatt biomasse per tillatelse til særlige formål

Maksimal tillatt biomasse per tillatelse fastsettes etter en konkret vurdering hvor det blant annet skal tas hensyn til søkers behov. Maksimal tillatt biomasse per tillatelse skal ikke overstige 780 tonn (...).

(...)

Ved avgrensning av tillatelse til utvikling, skal det blant annet tas hensyn til hva som er nødvendig for å kunne gjennomføre prosjektet.

Ved avgrensning av tillatelse til akvakultur av matfisk til særlige formål skal det ikke tas hensyn til innehavers behov for økonomisk utbytte som følge av salg av ordinær matfisk. Denne bestemmelsen gjelder ikke for tillatelser til utvikling.

6. Fiskeridirektoratets vurdering

6.1 Innledning

Det følger av bestemmelsene gjengitt ovenfor at avgjørelsen av om det skal innvilges utviklingstillatelser bygger på en skjønnsmessig, faglig vurdering. Retningslinjene for behandling av søknader om utviklingstillatelse² slår fast at det er opp til forvaltningens skjønn å vurdere prosjektet og om kriteriene for tildeling er oppfylt. Søker har ikke rettskrav på å få tildelt utviklingstillatelse selv om prosjektet innebærer betydelige investeringer og betydelig innovasjon. Det stilles strenge krav for å få utviklingstillatelser.

Hovedformålet med tillatelser til akvakultur av laks, ørret og regnbueørret til utviklingsformål er å bidra til å utvikle teknologi som kommer akvakulturnæringen til gode, jf. laksetildelingsforskriften § 22 annet ledd. Ifølge retningslinjene er formålet også å stimulere til økt bærekraft, ønsket omstilling og innovasjon og økt samlet verdiskaping i næringen. Videre skal utviklingstillatelser legge til rette for et teknologiløft i næringen ved at det gis akvakulturtillatelser til prosjekter som innebærer utvikling av nye teknologiske løsninger.

6.2 Teknolog utvikling

Utviklingstillatelser kan tildeles prosjekter som kan bidra til å «utvikle teknologi», jf. laksetildelingsforskriften § 22 annet ledd. Retningslinjene presiserer at ordningen er avgrenset til produksjonsteknologisk utstyr/installasjoner. FjordMAX-prosjektet innebærer utvikling av et akvakulturanlegg med integrerte systemer for oppdrett av fisk og er derfor produksjonsteknologisk utstyr.

6.3 Prosjektets bidrag til å løse miljø- og arealutfordringene

Utviklingstillatelsene skal legge til rette for utvikling av teknologi som kan bidra til å løse en eller flere av miljø- og arealutfordringene som akvakulturnæringen står overfor, jf. laksetildelingsforskriften § 23b første ledd. Ifølge retningslinjene vil dette blant annet kunne dreie seg om utvikling av oppdrettsanlegg som kan brukes lenger til havs og innerst i fjorder. Dette kan bidra til at tidligere uegnede arealer kan benyttes til oppdrett og at arealutnyttelsen i kystsonen totalt sett kan bli mer effektiv.

Fiskeridirektoratet har i delvis omgjøring av eget vedtak etter klage, 20. desember 2018 vurdert at FjordMAX-prosjektet i noen grad utvikler teknologi som kan bidra til å løse arealutfordringer:

Fiskeridirektoratet opprettholder vurderingen av at det omsøkte konseptet er mer arealeffektivt enn konvensjonelle merdanlegg. Vi legger også til grunn at slamoppsamlingen i konseptet kan innebære økt produksjonen på lokaliteter hvor produksjonen begrenses av miljøets manglende bæreevne for organisk utslipp. Fiskeridirektoratet vurderer etter dette at prosjektet i noen grad utvikler teknologi som kommer akvakulturnæringen til gode gjennom å bidra til å løse arealutfordringer.

² Retningslinjer for behandling av søknader om utviklingstillatelse til oppdrett av laks, ørret og regnbueørret, Nærings- og fiskeridepartementet.

Fiskeridirektoratet har i vedtaket av 20. desember 2018 også kommet til at FjordMAX kan bidra til å løse næringens miljøutfordringer når det gjelder utslipp av organisk materiale og risiko for rømming av fisk.

Fiskeridirektoratet legger etter dette til grunn at FjordMAX kan bidra til å løse miljø- og arealutfordringene næringen står overfor, jf. laksetildelingsforskriften § 23b første ledd.

6.4 Betydelig innovasjon

Det fremgår av laksetildelingsforskriften § 23b første ledd at utviklingstillatelser kun kan tildeles prosjekter som innebærer «*betydelig innovasjon*».

Retningslinjene for behandling av søknader om utviklingstillatelser slår fast at hva som skal anses som betydelig innovasjon er en skjønnsmessig vurdering. Ifølge retningslinjene skal det ved vurderingen tas utgangspunkt i definisjonen av utviklingsarbeid. Retningslinjene viser til Statistisk Sentralbyrå (SSB) sin definisjon av utviklingsarbeid som: «...*systematisk virksomhet som anvender eksisterende kunnskap fra forskning eller praktisk erfaring, og som er rettet mot: å framstille nye eller vesentlig forbedrede materialer, produkter eller innretninger.*» I laksetildelingsforskriften § 23b annet ledd presiseres det at «*[u]tviklingsarbeid skal skille seg vesentlig fra tidligere kunnskap og teknologi som er i alminnelig kommersiell bruk og kan ikke bare være en naturlig videreføring av det som er benyttet tidligere.*» Teknologien som utvikles må altså være ny eller vesentlig forbedret i forhold til det som er i alminnelig kommersiell bruk på akvakulturområdet.

Fiskeridirektoratet har i delvis omgjøring av eget vedtak etter klage, 20. desember 2018, vurdert at FjordMAX-prosjektet oppfylder kravet om betydelig innovasjon. I vedtaket uttales det at:

Salaks har gjennom klagen vist at prosjektet er aktuelt for flere lokaliteter enn det direktoratet har lagt til grunn i avslagsvedtaket. Videre har klager demonstrert at konseptet kan innebære et bidrag til å løse næringens utfordringer med rømming og utslipp. På denne bakgrunn vurderer Fiskeridirektoratet at vilkåret om «betydelig innovasjon» er oppfylt.

I vedtak i klagesak 8. november 2019 har også Nærings- og fiskeridepartementet vurdert om prosjektet oppfylder vilkåret om betydelig innovasjon, og uttaler:

Fiskeridirektoratet har i tidligere vedtak vurdert at Salaks' prosjekt FjordMAX oppfylder kriteriet om betydelig innovasjon etter laksetildelingsforskriften. Departementet er enig i denne vurderingen.

Fiskeridirektoratet legger etter dette til grunn at FjordMAX innebærer «*betydelig innovasjon*», jf. laksetildelingsforskriften § 23b første og andre ledd.

6.5 Betydelige investeringer

Det er et vilkår for tildeling av utviklingstillatelser at det omsøkte prosjektet innebærer «*betydelige investeringer*», jf. laksetildelingsforskriften § 23b første ledd. Ordlyden gir en

klar anvisning på at de estimerte prosjektinvesteringene må være av en vesentlig størrelse. I tilknytning til dette vilkåret er det i retningslinjene presisert at ordningen med utviklingstillatelser som utgangspunkt omfatter de store prosjektene som næringen ikke vil og/eller kan ta risikoen ved å realisere på egen hånd. Det fremgår av retningslinjene at det i vurderingen av hva som er en betydelig investering kan tas hensyn til den reelle størrelsen av investeringen. Det er ifølge retningslinjene også en viss adgang til å ta hensyn til søkers evne til å foreta investeringene.

I forbindelse med klagebehandling i Nærings- og fiskeridepartementet sendte Salaks 3. oktober 2019 nye kostnadsestimater til departementet. Av de nye estimatene fremgår det at investeringsbehovet beløper seg til 950 millioner kroner. I vedtak i klagesak 8. november 2019 uttaler Nærings- og fiskeridepartementet følgende om de oppjusterte kostnadsestimatene:

Anslåtte kostnader forbundet med investeringer i prosjektet har således økt betydelig underveis i søknadsprosessen. All den tid de oppdaterte kostnadsestimatene synes å være godt begrunnet, har departementet lagt de siste estimatene til grunn for beregningene av behovet for økonomisk risikoavlastning.

Fiskeridirektoratet legger etter dette til grunn en investering på 950 millioner kroner for FjordMAX-prosjektet.

Fiskeridirektoratet legger til grunn at markedsprisen på kommersielle tillatelser er minimum 152 millioner kroner pr. tillatelse. Dette baserer vi på avholdt auksjon av kapasitetsvekst i juni 2018 der gjennomsnittsprisen var vel kr 195 000 pr. tonn. Ettersom utviklingstillatelsene kan konverteres til alminnelige tillatelser mot et vederlag på 10 millioner kroner, hvis prosjektet tilfredsstiller de forhåndsfastsatte målkriteriene, vil rabatten av en konvertert utviklingstillatelse utgjøre minimum 142 millioner kroner pr. tillatelse. Nærings- og fiskeridepartementet har i klagevedtak gitt tilsagn om at det skal tildeles 6 tillatelser til prosjektet. Markedsprisen for 6 tillatelser i dag er ca. 912 millioner kroner. Trekker vi fra vederlaget, sitter søker igjen med en markedsverdi på 852 millioner kroner. De estimerte investeringskostnadene på 950 millioner kroner er høyere enn markedsverdien av tillatelsene.

I Fiskeridirektoratets statistikkundersøkelse samles det inn opplysninger om årlige investeringer i næringen (kjøp av driftsmidler), og direktoratet har sammenlignet prosjektets investeringskostnad med gjennomsnittlig investeringskostnad i næringen de siste tre årene. I følge statistikkundersøkelsen var gjennomsnittlig investeringskostnad de siste tre årene på kr 3 202 millioner kroner for selskapene med matfiskproduksjon av laks og regnbueørret. Dersom man legger til grunn en investeringskostnad på 950 millioner kroner utgjør dette om lag 30 % av gjennomsnittlig investeringskostnad de siste årene.

Etter en samlet vurdering finner Fiskeridirektoratet at en investering på 950 millioner kroner for FjordMAX klart må anses for å være betydelig.

Fiskeridirektoratet har etter dette kommet til at FjordMAX innebærer «*betydelige investeringer*», jf. laksetildelingsforskriften § 23b første ledd.

6.6 Oppfyllelse av kompetansekrav

Det går frem av laksetildelingsforskriften § 23b tredje ledd at søker skal dokumentere hvordan virksomheten vil ivareta den faglige kompetansen som er nødvendig for å oppfylle formålene med utviklingstillatelse. Det fremgår av retningslinjene at i tillegg til å oppfylle vilkårene i akvakulturdriftsforskriften § 6 må prosjektet inneha relevant faglig kompetanse til å gjennomføre prosjektet. Søker må også dokumentere i søknaden at personer med tilstrekkelig kompetanse er engasjert i prosjektet slik at prosjektet styres på en forsvarlig måte.

Følgende hovedaktører er involvert i FjordMAX-prosjektet:

- Salaks AS – Praktisk drift
- NSK Ship Design AS – Hovedansvar for design og dimensjonering

Følgende aktører er/har også vært involvert i utviklingen av prosjektet:

- Multiconsult AS – Forankringskonsept og miljølaster
- Sintef AS – Analyser slamoppsamling og strømbilde
- 7Waves AS – Strukturanalyser
- Selstad AS – Leverandør av notløsning og trakter for oppsamling av slam og dødfisk
- LiftUP AS – Leverandør av system for oppsamling og håndtering av slam og dødfisk
- Xylem AS – Leverandør av vannpumpesystem
- Akvaplan-niva AS – Biosikkerhet og vannkvalitetsprogram
- Sea Eco AS – Overvåkningsprogram av sedimentering

Fiskeridirektoratet vurderer at kompetansekravene i prosjekterings- og driftsfasen er ivaretatt ut fra innsendt beskrivelse.

6.7 Varighet

Utviklingstillatelse kan gis for inntil 15 år, jf. laksetildelingsforskriften § 23 første ledd. Varighet av tillatelse til særlige formål skal fastsettes etter en konkret behovsvurdering. Ved vurdering av varighet for utviklingstillatelse skal tidsaspektet for utviklingsaktiviteten tillegges vekt, jf. § 23b sjette ledd. Ifølge retningslinjene vil varigheten bero på det konkrete prosjektet og hvor lang tid som er nødvendig for å utvikle prosjektet og foreta uttesting. Det følger videre at prosjekter kan innebære blant annet konstruksjon av prototyper og testanlegg og fullskala prøveproduksjon.

Salaks skriver i søknaden at utviklingstillatelsene søkes for en periode på 15 år fra lokalitet er klarert. Imidlertid fremgår det av prosjektplanen i søknaden at prosjektperioden er på åtte år. I e-post 16. desember 2019 skriver Salaks at «[å]rsaken til

at vi likevel søker 15 års varighet for utviklingstillatelsene er for det tilfellet at man kan møte på utfordringer med gjennomføringen som ikke er mulig å forutse når man setter i gang prosjektet. Algesituasjonen i vår er et eksempel på en type hendelse som kan få betydning for når gjennomføringen av prosjektet er ferdig, eller ILA-utbruddene som har skjedd nylig i vårt område. Det er derfor ønskelig å ha en fleksibilitet i gjennomføringstiden når investeringsbeslutningen tas. Hensikten er likevel å gjennomføre prosjektet så raskt som mulig.»

Varighet for utviklingstillatelser skal som nevnt fastsettes etter en konkret behovsvurdering hvor tidsaspektet for utviklingsaktiviteten skal tillegges vekt. Fiskeridirektoratet har forståelse for at FjordMAX er en svært stor investering for søker og at det kan være behov for fleksibilitet i gjennomføringen dersom prosjektet møter på uforutsette hendelser. Med bakgrunn i søkers prosjektplan antar Fiskeridirektoratet likevel at det bør være tilstrekkelig at tillatelsene gis en varighet på 10 år. Fiskeridirektoratet viser herunder til at det kan søkes om forlengelse av tillatelsene, jf. laksetildelingsforskriften § 23. En eventuell søknad om forlengelse må være Fiskeridirektoratet i hende minimum ett år før tillatelsene utløper.

Tilsagn om utviklingstillatelser kan ikke tas i bruk før lokaliteten er klarert og tillatelsesdokument utstedt. Det vil si at varigheten av tillatelsen begynner å løpe når tillatelsesdokument er utstedt.

6.8 Målkriterier

I henhold til laksetildelingsforskriften § 23b femte ledd skal det ved tildeling av tillatelse fastsettes hvordan innehaver av tillatelsen skal rapportere fremdriften i utviklingsprosjektet til Fiskeridirektoratet. Det skal også fastsettes målkriterier for når prosjektet anses gjennomført. Fiskeridirektoratet har fastsatt målkriteriene i tabellen nedenfor etter dialog med søker. Alle leveransene nevnt i målkriteriene er fra søker til Fiskeridirektoratet. Dersom Salaks mener at enkelte opplysninger skal unntas fra offentlighet, skal Salaks i tillegg også levere en offentlig versjon av de aktuelle leveransene.

Målkriterium 1	Prosjektinformasjon	
1.1 Prosjektplan	Leveranse	Kunnskapsdeling
En oppdatert prosjektplan for hele prosjektperioden skal utarbeides.	Det skal leveres en prosjektplan som inneholder alle aktuelle milepæler og leveranser spesifisert i øvrige målkriterier, samt forventet tidspunkt for disse. Ved større endringer leveres en revidert plan. Prosjektet skal informere Fiskeridirektoratet når milepæler nås.	En offentlig versjon av prosjektplanen skal gjøres tilgjengelig.
1.2 Designgrunnlag	Leveranse	
Det skal utarbeides en	Prosjektet skal levere en designbasis som er verifisert av	

<p>kvalitetssikret sammenstilling av gjeldende regelverk og designkoder som er lagt til grunn for prosjekteringen.</p>	<p>en kompetent og uavhengig tredjepart. Dokumentet skal som et minimum inneholde følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • En beskrivelse av anlegget med kapasiteter og funksjoner som planlegges, som minimum inneholder opplysninger om utforming av lastbærende struktur og nøter. Beskrivelsen skal suppleres med illustrasjoner, 3D- og plantegninger. • Relevante forskrifter, regelverk, standarder og tilhørende dokumenter som skal anvendes i designarbeidet skal beskrives. • Beregningsmetodikk innen ulike fagområder skal beskrives og begrunnes. Det skal beskrives hvilke analyser man i hovedsak vil benytte seg av. • Lastene som kan forventes å virke på strukturen skal defineres og beskrives. Disse innebærer permanente laster, variable laster, miljølaste, ulykkeslaste og deformasjonslaste. Dokumentet skal også inneholde en oversikt over kombinasjoner av de ulike lastene som skal sjekkes for de ulike grensetilstandene. • Utvikling av not og rømmingsnett med tilhørende systemer. • Det skal gis en begrunnelse for sikkerhetsnivået som er valgt og en beskrivelse av hvordan dette oppfyller sikkerhetsnivået i NYTEK-forskriften. 	
<p>1.3 Risikovurdering</p>	<p>Leveranse</p>	
<p>Prosjektet skal kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko og utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene.</p>	<p>Før første utsett av fisk skal prosjektet levere en rapport som dokumenterer risikovurderinger og hvordan risiko skal håndteres i driften av anlegget. Rapporten skal i tillegg inneholde en plan for hvordan risikovurderingene skal holdes oppdaterte.</p>	
<p>1.4 Informasjonsdeling</p>	<p>Leveranse</p>	<p>Kunnskapsdeling</p>
<p>Prosjektet skal utarbeide en hensiktsmessig plattform for deling av informasjon, kunnskap og erfaringer ervervet i prosjektet.</p>	<p>Prosjektet skal informere Fiskeridirektoratet når plattformen er i drift. Prosjektet skal vedlikeholde og oppdatere plattformen i henhold til vilkår om kunnskapsdeling i øvrige målkriterier.</p>	<p>Plattformen for deling av kunnskap skal være offentlig tilgjengelig i hele prosjektperioden.</p>
<p>1.5 Fakta om prosjektet</p>	<p>Leveranse</p>	<p>Kunnskapsdeling</p>
<p>Prosjektet skal så snart som mulig utarbeide et fakta-ark med nøkkelinformasjon om anleggets egenskaper.</p>	<p>Fakta-arket skal som et minimum beskrive følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nøkkelinformasjon om anleggets egenskaper og 	<p>Fakta-arket skal gjøres offentlig tilgjengelig på plattformen for</p>

	<p>hoveddimensjoner.</p> <ul style="list-style-type: none"> • En oversikt over hvilke utfordringer konseptet har til hensikt å løse og hvordan prosjektet løser disse. • Underveis i prosjektet, ved oppnådde milepæler, inkluderes involverte leverandører og deres leveranser med beskrivelse av funksjonalitet. 	informasjonsdeling.
1.6 Erfaringsutveksling	Kunnskapsdeling	
Ervervet erfaring fra alle prosjektets faser samt utfordringer knyttet til nytt design og bruken av ny teknologi innen akvakultur skal presenteres for næringen.	Holde presentasjoner for næringen på relevante arenaer, eksempelvis konferanser og seminar. Aktuelle presentasjoner skal gjøres offentlig tilgjengelige. Det skal føres register over avholdte presentasjoner.	
Målkriterium 2	Prosjektering	
2.1 Modellforsøk	Leveranse	Kunnskapsdeling
Søker skal i forbindelse med prosjektet bygge en modell og utføre tilstrekkelig uttesting i egnet fasilitet. En modelltestrapport skal utarbeides.	Modelltestrapport som minimum inneholder en beskrivelser av hvilke parametere som skal undersøkes, beskrivelse av testoppsett, grunnlag for bygging/skalering av modell, miljø, forventede resultater, målinger, datainnsamling og resultater. Korrelasjon mellom modelltest og forventede resultater/ beregninger skal diskuteres og vurderes. Rapporten må i tillegg inneholde sammendrag, konklusjon og beskrivelse av/anbefalinger om videre analyser.	Et sammendrag av forsøksrapporten skal gjøres offentlig tilgjengelig.
2.2 Designverifikasjon	Leveranse	
Det skal utføres en tredjeparts designverifikasjon av hele konseptet. En kompetent og uavhengig tredjepart skal	Før utsett av fisk skal Fiskeridirektoratet få tilsendt en verifikasjonsrapport fra tredjepart inkludert særlig relevant underlagsdokumentasjon som dokumenterer at prosjekteringsgrunnlaget tilfredsstillende gjelder sikkerhetskrav.	

<p>verifisere at prosjekteringsgrunnlaget tilfredsstillte avtalte sikkerhetskrav for denne type pilotanlegg. Inkludert i dette er at prosjekteringsgrunnlaget oppfyller sikkerhetskrav i relevant regelverk, herunder NYTEK-forskriftens sikkerhetskrav knyttet til rømming.</p> <p>Verifikasjonen skal baseres på en gjennomgang av designrapporter, tegninger og uavhengige beregninger alt etter hva som er hensiktsmessig vurdert ut fra etablerte metoder og hva tredjepart anser som nødvendig.</p>	<p>Fiskeridirektoratet skal også få tilsendt en kopi av MDR-registeret og ha mulighet til å få tilsendt dokumentasjonen listet opp i dette registeret.</p>	
<p>2.3 Endringer fra søknadsbeskrivelsen</p>	<p>Leveranse</p>	<p>Kunnskapsdeling</p>
<p>Dersom konseptet er endret nevneverdig fra beskrivelse i søknad og tilsagn skal dette begrunnes og dokumenteres.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Register over endringer. Etter hver fase i prosjektet skal registeret være oppdatert. • Ved hver hovedfase i prosjektet skal aktuell del av registeret sammenfattes i en rapport som oppsummerer endringer og begrunnelser for valgene. 	<p>Offentlig versjon av rapportene som ikke inneholder opplysninger underlagt lovbestemt taushetsplikt vedrørende selskapet eller selskapets leverandør skal publiseres av Fiskeridirektoratet og prosjektet.</p>
<p>Målkriterium 3</p>	<p>Byggefase</p>	
<p>3.1 Utførelse av konseptet</p>	<p>Leveranse</p>	
<p>En fullskala versjon av FjordMAX skal bygges i henhold til prosjekteringsgrunnlaget som inkluderer både</p>	<p>I forbindelse med utførelse skal Fiskeridirektoratet få oversendt følgende dokumentasjon:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokumentasjon fra tredjepart på at FjordMAX er bygget og testet i henhold til gitte spesifikasjoner, verifiserte tegninger, beregninger og gjeldende 	

strukturelle og funksjonelle krav. En kompetent og uavhengig tredjepart skal følge prosessen for å sikre samsvar og kvalitet. Utførelsen skal dokumenteres og det skal ved ferdigstilling foreligge rett dokumentasjon, innebefattet sertifikater som kreves i henhold til NYTEK-forskriften	<p>regelverk.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle aktuelle sertifikater og annen relevant dokumentasjon som kreves i forbindelse med anleggssertifisering på lokalitet skal registreres i MDR. • Oppdatert MDR register (MDR dokumentasjon vil ihht målkriterie 2.2 være tilgjengelig på forespørsel) 	
Målkriterium 4	Transport- og installasjonsfase	
4.1 Transport og installasjon	Leveranse	
<p>Før transport av anlegget fra verft til lokalitet skal prosjektet dokumentere aksept fra kvalifisert assurandør for sikker transport og installasjon av anlegget. Eventuelt kan selskapet være egenassurandør.</p> <p>Arrangement og metode for løft og transport skal dokumenteres.</p>	<p>En godkjent plan for transport og installasjon skal leveres. Dokumentet skal beskrive arrangementet og metode for transport og løft.</p>	
Målkriterium 5	Funksjonstest	
5.1 Funksjonstesting	Leveranse	Kunnskapsdeling
<p>Før utsett av fisk i anlegget skal det dokumenteres at alle kritiske systemer fungerer etter formålet og at nødvendige operasjoner kan utføres.</p> <p>Testperioden avsluttes med en funksjonstrappert med en oversikt over hva som er testet samt resultater.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Testplan • Et sammendrag av funksjonstestene 	<p>Et sammendrag av funksjonstestene på akvakultur-relevant utstyr skal gjøres offentlig tilgjengelig</p>
Målkriterium 6	Anleggssertifisering	
6.1 Anleggssertifikat	Leveranse	
Før anlegget kan brukes til akvakultur skal det være utstedt et anleggssertifikat i	Anleggssertifikatet og tilhørende dokumentasjon skal rapporteres til Fiskeridirektoratet på kjent måte. Annen relevant dokumentasjon som det ikke kreves at	

henhold til NYTEK-forskriften.	rapporteres på kjent måte skal fremgå av rapportlisten fra målkriterium 2.2	
Målkriterium 7	Måleprogram	
7.1 Måleprogram	Leveranse	Kunnskapsdeling
Senest tre måneder før oppstart av hver produksjonssyklus skal prosjektet fremlegge et program for hvordan resultater i driftsfasen skal dokumenteres.	Måleprogrammet skal leveres til Fiskeridirektoratet og beskrive hvilke målinger og parametere som vil overvåkes og dokumenteres under uttesting og drift, samt hvordan innsamlede data skal lagres og bearbeides videre. Parameterne skal som minimum omfatte miljø, tilvekst, fiskehelse og velferd samt teknisk ytelse. Fiskeridirektoratet skal godkjenne programmet.	Offentlig versjon av måleprogram skal gjøres tilgjengelig på plattformen for informasjonsdeling.
Målkriterium 8	Driftsfase	
8.1 Produksjonssyklus	Leveranse	Kunnskapsdeling
Prosjektet skal dokumentere alle produksjonssykluser i anlegget fra utsett til slakt i henhold til måleprogram (7.1) og prosjektplan (1.1). Prosjektet skal gjennomføre et tilstrekkelig antall utsett, med lang nok varighet, til at målingene som inngår i programmet blir utført og gir resultater som er egnet til å gjøre en evaluering av prosjektet i henhold til målkriterium 7.1.	For hver produksjonssyklus skal det leveres en midtveisrapport og en sluttrapport ved endt syklus i henhold til måleprogrammet. Rådata fra målingene skal (dersom tilgjengelig) gjøres tilgjengelig for Fiskeridirektoratet ved behov.	Offentlig versjoner av rapporter etter endt syklus skal gjøres tilgjengelig på plattformen for informasjonsdeling.
Målkriterium 9	Sluttrapport	
9.1 Evaluering	Leveranse	Kunnskapsdeling
Kunnskap fra prosjektet skal deles slik at den kommer hele næringen til gode. Prosjektet skal utarbeide en sluttrapport.	Prosjektet skal utarbeide en fullstendig og en offentlig rapport og levere den fullstendige til Fiskeridirektoratet. Denne skal inneholde det følgende: <ul style="list-style-type: none"> • En evaluering av prosjektet med basis i måleresultater som er fremkommet fra 	Den offentlige versjonen av sluttrapporten skal gjøres tilgjengelig.

	<p>datainnsamling utført i henhold til måleprogrammet (7.1), tester som er utført og øvrige erfaringer fra prosjektperioden.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tegninger, bilder, grafiske fremstillinger, spesifikasjoner, aktuelle måledata, opparbeidet kunnskap og beskrivelser av eventuelle hendelser. • En vurdering av FjordMAX etter prosjektets interne suksesskriterier og en evaluering av teknologien med tanke på kommersialisering. • Erfaringer fra prosjektperioden, herunder også erfaringer som vil føre til endrede prosedyrer eller vesentlige designendringer og modifikasjoner etter endt prosjektperiode. 	
--	---	--

6.9 Dokumentasjon og kunnskapsdeling

Etter laksetildelingsforskriften § 23b fjerde ledd er det en forutsetning for tildeling av utviklingstillatelse at utviklingsprosjektet dokumenteres på en metodisk forsvarlig måte og at kunnskapen fra prosjektet deles slik at den kommer hele næringen til gode.

Fiskeridirektoratet legger til grunn at Salaks i utgangspunktet skal gjøre all informasjon fra prosjektet offentlig tilgjengelig før utløpet av prosjektperioden. For at kunnskapen skal kunne deles er det avgjørende at alle utviklingsstrinn og de ulike elementene i prosjektet dokumenteres på en standardisert og anerkjent måte slik at andre kan dra nytte også av enkelte mindre deler av prosjektet.³

Fiskeridirektoratet ønsker at involverte kunnskaps-/forskningsinstitusjoner tar del i datainnsamlingen og utviklingsarbeidet utover det som er nevnt i punkt 6.8, og publiserer resultatene så langt det lar seg gjøre.

³ Retningslinjer til § 23b fjerde ledd.

Det fremgår av retningslinjene til laksetildelingsforskriften § 23b fjerde ledd at dersom det er aktuelt å søke om patentering for enkelte deler av eller hele prosjektet, kan det settes en frist for når det senest må være søkt om patentering, for å sikre at kunnskapen kommer andre til nytte.

Fiskeridirektoratet setter frist for å søke patentering for hele eller enkelte deler av prosjektet. Fristen for å søke om patentering er før utløpet av prosjektperioden (inntil 10 år fra tidspunktet for når endelig tillatelse er gitt) og før eventuell konvertering av utviklingstillatelsene

7. Særlig om miljø

Akvakultur vil etter sin art innebære en påvirkning av miljøet. Tillatelse til akvakultur innebærer at myndighetene har akseptert en viss påvirkning av det omkringliggende miljø, jf. Ot. prp. nr. 61 (2004-2005) s. 65. Kravet til at akvakultur utøves på en miljømessig forsvarlig måte skal imidlertid medføre at produksjonen ikke på noe tidspunkt fører til vesentlige negative effekter på miljøet, jf. Ot. prp. nr. 61 (2004-2005) s. 64.

Ifølge laksetildelingsforskriften § 23b er formålet med utviklingstillatelser blant annet å «...bidra til å løse en eller flere av miljø- og arealutfordringene som akvakulturnæringen står overfor...». Som gjennomgått under punkt 6.3 vurderer Fiskeridirektoratet at FjordMAX kan være et bidrag til å løse miljøutfordringene næringen står overfor når det gjelder utslipp av organisk materiale og risiko for rømming av fisk.

Fiskeridirektoratet vurderer at kunnskapsgrunnlaget i saken er tilstrekkelig, jf. naturmangfoldloven § 8. Direktoratet kan ikke se at det er særlig usikkerhet knyttet til virkningene av dette prosjektet på naturmiljøet. Direktoratet er derfor kommet til at det beskrevne prosjektet er i samsvar med føre-vår prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9. Økning i samlet belastning, jf. naturmangfoldloven § 10, er vurdert av Nærings- og fiskeridepartementet i høringsnotat 12. juni 2015 ved innføringen av ordningen:

Formålet med å etablere ei ordning med utviklingsløyve er å legge til rette for å kunne drive fram løysningar som utviklar næringa vidare, mellom anna løysningar som tek vare på miljøet. Tildeling av slike løyve vil kunne gi auka totalproduksjon, men verknaden av dette vil vere avgrensa i og med at utnytting krev klarert lokalitet. Det er då gjort ei vurdering av bæreevna til den aktuelle lokaliteten av relevante myndigheiter.

Prinsippet i naturmangfoldloven § 11 om at tiltakshaver betaler og kravet i naturmangfoldloven § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder er hensyntatt gjennom akvakulturloven og tilhørende forskriftsverk. Fiskeridirektoratet har kommet til at tildeling av utviklingstillatelser til FjordMAX er miljømessig forsvarlig, jf. akvakulturloven §§ 6 og 10 og i tråd med tildelingsbestemmelsene for utviklingstillatelser, jf. laksetildelingsforskriften § 23b. Fiskeridirektoratet bemerker at miljøpåvirkningen av akvakulturproduksjon vil være avhengig av anleggets lokalisering.

Fiskeridirektoratet har ikke tatt stilling til lokalitetsspesifikke spørsmål. Miljøpåvirkning vil bli vurdert av de relevante myndighetene før eventuell klarering av lokalitet.

8. Særlig om oppfølging

Ifølge retningslinjene for behandling av søknader om utviklingstillatelser skal det føres alminnelig tilsyn i utviklingsfasen. Fiskeridirektoratet vil i tillegg kunne be om ytterligere informasjon og delta som observatør ved forskjellige faser av prosjektet

9. Klagerett

De delene av vedtaket som ikke er endelig fastsatt i Nærings- og fiskeridepartementets vedtak 8. november 2019 kan påklages, jf. forvaltningsloven § 28, se vedlagt orientering.

Med hilsen

Øyvind Lie
direktør

Karianne E. Thorbjørnsen
fung. seksjonssjef

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Salaks AS

Lavangnesveien 793 9350 SJØVEGAN

Kopi til:

Nærings- og fiskeridepartementet

Postboks 8090 Dep

0032 OSLO

Vedlegg

Klageskjema Salaks

